

Dit werkje werd uitgevoerd naar plans van de stadsarchitect Van Rysselberghe. De nieuwe gebouwen werden ingehuldigd op zondag 28 april 1901. In 1914-1918 deed de Beurs dienst als 'Melde-amt' en in 1940-1945 was de rantsoeneringsdienst er in ondergebracht. Het inganggebouw van de 'Beurs' werd geklasseerd bij K.B. van 29 november 1943.

H.C.

LEZERS SCHRIJVEN ONS

Het is met genoegen dat wij vaststellen dat meer en meer lezers er niet meer voor terugschrikken om ons eens te schrijven.

Wij zijn daar zeer blij mee en wij kunnen hun verzekeren dat hun brieven steeds met de grootste aandacht gelezen worden en dat – voor zover mogelijk – er gevolg aan gegeven wordt.

Aanvullingen en correcties op verschenen artikels, vragen en suggesties, enz. zijn altijd zeer welkom. Wij zouden wèl wil vragen aan dezen die over geen schrijfmachine beschikken (en dat zal wel het geval zijn voor de meesten), liefst zo duidelijk mogelijk te willen schrijven. De ontcijfering van sommige teksten heeft ons wel al voor problemen geplaatst.

De Heer G.M. Manesse schrijft ons het volgende :

Hoeve 'Exmere' te Wondelgem. In 967 werd aan de St-Baafsabdij door het charter van Koning Lothar het bezit toegekend van tien hofsteden van het domein Marka. Een dezer hoeven moet waarschijnlijk Exmere geweest zijn, die in 1277 in een archief van de St-Baafsabdij vermeld wordt. Deze omwalde hoeve bestond uit drie delen : de woonst, het bakhuis en de schuur. In deze schuur bevinden zich eeuwenoude balken met inkervingen in Runenschrift of Molenschrift.

Later werd deze hoeve het neerhof van het kasteel Geldhof op de hoek Botestraat-Lusthoflaan te Wondelgem. Bij het terugtrekken van de Duitse troepen op het einde van de tweede wereldoorlog werd vooral de schuur erg beschadigd tijdens de gevechten aldaar. Tot voor enkele jaren was de hoeve nog bewoond, thans niet meer, en helaas, tijdens een van de laatste stormen van januari 1983 is de eeuwenoude schuur ingestort. Het woonhuis is tot heden nog in goede staat. Hopelijk wordt dit meer dan duizend jaar oude gebouw van verder verval gered.

Het is het enige zó oude gebouw welke Wondelgem nog bezit, het landelijk dorp met destijds zijn vele hoeven, lusthoven, windmolens en vele

kastelen van adellijke families.

Van de Heer G. Walraedt ontvingen wij het volgend schrijven :

Het is met een heel groot genoegen dat ik in de eerste uitgave van januari de zo mooi gedetailleerde inlichtingen bekwam aangaande de torenwachters van het Belfort en het Metselaarshuis.

Ik dank u, alsook uw medewerkers, voor uw buitengewoon vriendelijke tussenkomst in deze aangelegenheid en feliciteer u met het bestaan van de rubriek 'Vraag en Antwoord'.

Ik weet niet langs welke weg, tenzij u er zich nogmaals zoudt willen mee gelasten, de Heren Van Elslande en Gilbert Minne mijn oprechte dank over te maken.

De Heer Frank Olof Ödberg schrijft ons :

In 'Ghendtsche Tydinghen' van 15-1-83 werd naar aanleiding van de Burgerwacht op twee plaatsen (p. 39 en pp. 56-57) gewag gemaakt van de Slag te Melle in 1914.

Ter informatie van onze leden wil ik mededelen dat ik in het bezit ben van 5 foto's van de triestige gevolgen van dat gevecht. Zij werden door mijn grootvader (en homoniem) Frank Olof Ödberg getrokken.

Foto 1 stelt een rij volledig uitgebrande werkmanswoningen voor langs een gekasseide baan. Mijn grootvader noteerde het volgende op de rugkant 'A row of workmen houses burned by the Germans at Melle near Ghent the 8th September'.

Foto 2 : Volledig uitgebrande gebouwen; breed grasperk op de voorgrond. 'This is the farm of peasant Bockxstaele whose son was shot and then pierced by a bayonet and afterwards thrown into the flames of his burning home'.

Foto 3 : Een wit kruis op een graf vol bloemen, afgebakend met prikkeldraad (blijkbaar de omheining van een weide) 'Grave of 2 German officers. They have ordered under threat a peasant to guard it, until their return. Melle near Ghent after the engagement of the 8th September 1914'.

Foto 4 : Volledig uitgebrand kasteeltje; vrij recent beplante tuin met brede paden op de voorgrond. 'Front view of the notary Roland country house destroyed by the Germans after the engagement at Melle near Ghent'.

Foto 5 : Hetzelfde kasteeltje met op de voorgrond een volledig uitgebrand kleiner gebouw langs een haag (stallingen ?). 'Back view of notary Roland country house at Melle near Ghent destroyed by the Germans Tuesday the 8th September'.

Na het gevecht moeten de Duitsers zich een tijd teruggetrokken hebben,

zodat de geteisterde streek door nieuwsgierigen, waaronder stadsbewoners, kon bezocht worden. Dit blijkt uit het aantal toeschouwers op foto's 1 en 2 en uit de kledij van sommigen onder hen.

Ik beschik tevens over 2 postkaarten 'Star' (uitgegeven door de 'héliotypie De Graeve, Gand').

– 'L'incendie de Melle – Le Château de Mr. Roland'. Zicht van de achterkant van het kasteeltje; 4 mensen kijken toe, waaronder één dame met een zonnescerm.

– 'L'incendie et l'attaque de Melle – Le Caisson d'Artillerie qui a sauté'. Op de achtergrond ziet men dezelfde woningen als op foto 1. Generaal Von Böhn dreigt in zijn brief van 7-9-1914 de leden van de Burgerwacht die zich niet zouden overgegeven hebben te fusilleren (mededeling van de Heer R. Coppejans p. 57). De Slag te Melle greep blijkbaar plaats op 8-9-1914. De Heer R. Hespel vermeldt op p. 39 dat een formatie van de Burgerwacht er aan deelnam samen met het leger en de rijkswacht. Hebben die mensen zich moedig gedragen, bewust geen genade te bekomen bij een eventuele gevangenneming, of hadden zij geen kennis van de brief van Von Böhn ?

Volgens de gegevens van R. Coppejans waren de Duitsers meer dan één maand nadien blijkbaar nog niet teruggekeerd, vermits op 11-10-1914 er hier nog Engelse soldaten waren.

Het feit dat er artillerie gebruikt werd en de fotografische getuigenissen zouden er op wijzen dat dit gevecht zich niet beperkt heeft tot schermutselingen.

Misschien kunnen de oudsten onder onze leden ons nog enkele anekdotes hierover vertellen ?

P.S. In 'La Belgique et la Guerre', vol. III (H. Bertels, Bruxelles, 1926.2) vermelden M. Tasnier en R. Van Overstraeten dat de burgerwacht het leger verwoegd heeft o.a. vóór St-Truiden en Diest in 1914.

Van de Heer E. Braeckman het volgende :

Als toegetreden lid van de 'Ghendtsche Tydinghen' sedert 1982 ben ik zo vrij het volgende te vragen, daar mijn vrouw afkomstig is van Sint-Pieters en ik van de Heuvelpoort : wij zouden graag, indien mogelijk, eens een reportage zien verschijnen (met foto's) over de bekende Cité Ouvrière, ook De Vreese-beluik genoemd.

Wie voelt zich geroepen om dit werkje op te knappen ?